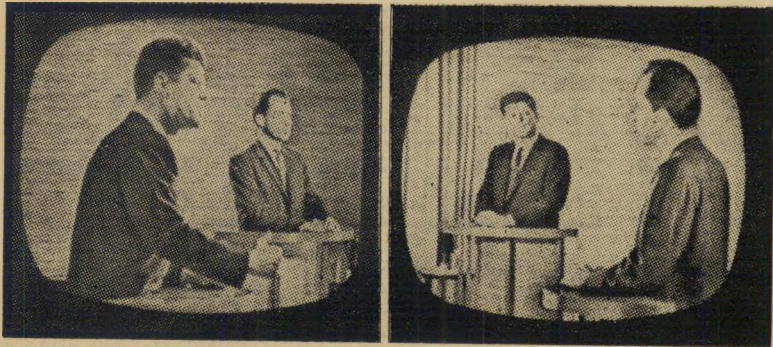

דו"ת לבוהר

(המשך מעמוד 7)

דו"ת קטן אחר אירע בעת נאומו של שמעון פרס על אותי נושא: שמעון פרס: ... העתונות, הרדיו ועוד — הכל בידי הממשלה. מתוך 26 עתונני בוקר, 17 שייכים לקואליציה, 10 שייכים למפא"י. איני רוצה עכשיו להיכנס לבעייה אם העתונים מרוויחים לחמם מקוראים, או זקוקים לסובסידיה מפלגתית...
אורי אבנרי: כולם מקבלים, בלי יוצא־מן־הכלל.
שמעון פרס: השיטה של סובסידיה לא־מפלגתית אינה הרבה יותר טובה, אלא יותר גרועה. הסובסידיה של האמת העירונית.

ויכוח הטלביזיה קנדי-ניכסון (1960)

בכך חזר פרס על אמת יסודית שהשמענו אותה פעמים רבות: כי החלק הבידורי של העולם הזה בא במקום סובסידיה מפלגתית, ומאפשר את איהתלות של השבועון המסויים.

שלח לחמך על פני המים...

אגב, בעת נאומו של פרס עמדתי שוב על תופעה הממלאה אותנו סיפוק עמוק: המהירות בה חוזרים רעיונותינו לליבם (או לפחות לפיהם) של יריבים ועמיתים. בתכיפות גוברת והולכת אני שומע, בייחוד לאחרונה, מפי נואמים בכנסת, בדברים שהם העתקה מילולית ממש של רעיונות שהשמענו אותם קודם לכן בנאומים שלנו. רעיונות אלה, שגולדו בהדרגה, במרוצת השנים, בסדנה המחשבתית של השבועון המסויים, ושסיפקו את הרקע האינטלקטואלי למאות נאומינו מעל דוכן הכנסת, חוזרים אלינו עתה ממקומות די בלתי צפויים. כך אמר שמעון פרס, בוויכוח זה:

שמעון פרס: ... כשם שישנן שלוש רשויות במדינה — הרשות השופטת, הרשות המחוקקת והרשות המבצעת, יש ליצור — לדעתי — במישור דמוקרטי, רשות רביעית — הרשות הקומוניקטיבית... בואו ניצור חידוש של ממש — בואו ניצור רשות רביעית, רשות של אינפורמציה לעם, שתהיה באמת עצמאית. אם נסכים לפילוסופיה זו — דרכי־הביצוע ימצאו מעצמן.

לגבי קוראי העולם הזה אין "חידוש של ממש" בפילוסופיה זו, כי זוהי הפילוסופיה שהשמענו מעל עמודי עתון זה במרוצת השנים פעמים רבות. לפני שמונה חודשים הכרתי עליה מעל דוכן הכנסת. זה היה בוויכוח על תיקון חוק לשון הרע, ב־8 באוגוסט 1966. הדברים רשומים בדברי הכנסת (עמוד 2425) כך:

אורי אבנרי: ... רגילים לחלק את הרשויות המדינה לשלוש: הרשות המחוקקת, הרשות המבצעת והרשות השופטת. זוהי חלוקה מיושנת, שהתאימה לימי מונטסקייה, לפני 200 שנה. כיום יש במדינה החופשית רשות רביעית: הרשות המיידיעת והמבקרת, צינור האינפורמציה לאזרח החופשי החושב.

בתשובתו דאז, שפך שרה־משפטים, יעקוב שמשון שפירא, קיתונות של לעג על הגדרה זו. והנה, עברה פחות משנה, והיא מופיעה מילולית בפי שמעון פרס — אדם שבימי שלטונו שלו עשה את הכל כדי לכבול את חופש־העתונות ואת חרות קול ישראל, והיה חבר החוג המצומצם שיום את חוק לשון הרע נגד השבועון המסויים.

אנשים משתנים. יש לשמוח על כך — אם השינוי הוא אמיתי, ואם יחזיק מעמד. התפוררות רעיונותינו בהדאי צריכה למלא את לבנו שימחה.

בהקשר זה כדאי לשמוח גם על רעיון אחר שלנו, שחזר אלינו החודש מילולית בפי נואם אחר. זהו אחד הרעיונות הוהתיקים והמגובשים ביותר של העולם הזה, שאנו חוזרים עליו מזה למעלה מעשר שנים: הרעיון של "מסכך לבן".

גם מעל דוכן הכנסת אנו חוזרים באופן קבוע על תלונתנו, כי בכל המנגנון העצום של מדינת־ישראל אין מוסד רציני לתיכונן ולביצוע יוזמות מדיניות במרחב. כך אמרנו, בחיכוך על משרד־החוק לפני למעלה משנה, ביום ב־23 במאוס 1966, בהתאם לדברי הכנסת (עמוד 1141):

אורי אבנרי: ... היכן בכל המנגנון העצום של ממשלת ישראל, בכל התקציב העצום של 4.6 מיליארד לירות — היכן הכוח המוקדש להשגת המטרה העליונה של דורנו, הציוני היסודי של המדינה — השגת השלום? כל המחלקות האלה (של משרד־החוק, העוסקות במיזרח התיכון) גם יחד מונות כ־30 איש — 30 מתוך 900 (עובדי משרד־החוק)! שני מיליון לירות, מתוך תקציב של 60 מיליון לירות של משרד־החוק!

כמה מקדישה המדינה להדברת נברנים? כמה מוקדש לביוב? והנה, לבעיית הביעור של קיום המדינה, מקדישה המדינה פחות מ־0.5% מתקציבה! לפני שבוע שמחנו לשמוע את אותו הקטע — מילולית ממש — מפי ח"כ שמואל תמיר. המרכז החופשי, שהתפלג מחרות והמקבץ לו עתה בחיפון מצע כלשהו משלו, נטל רעיון מרכזי זה שלנו כמות שהוא:

שמואל תמיר: ... ואילו אנו — לגבי המיזרח התיכון עודנו שרויים במידה רבה בהלך־נפש פאטאליסטי, אשר כמעט ונואש מיוזמות מדיניות... משרד־החוק, אשר קיבל מן המדינה לשנה הקרובה 65 מיליון לירות, ומתוכן הקציב למחלקת המיזרח התיכון כ־600 אלף ל"י או כ־3%, ואשר מתוך 850 עובדיו הועיד פחות מעשרה למחלקת המיזרח התיכון, לא הסיק את מסקנת־הקיום האלמנטרית...

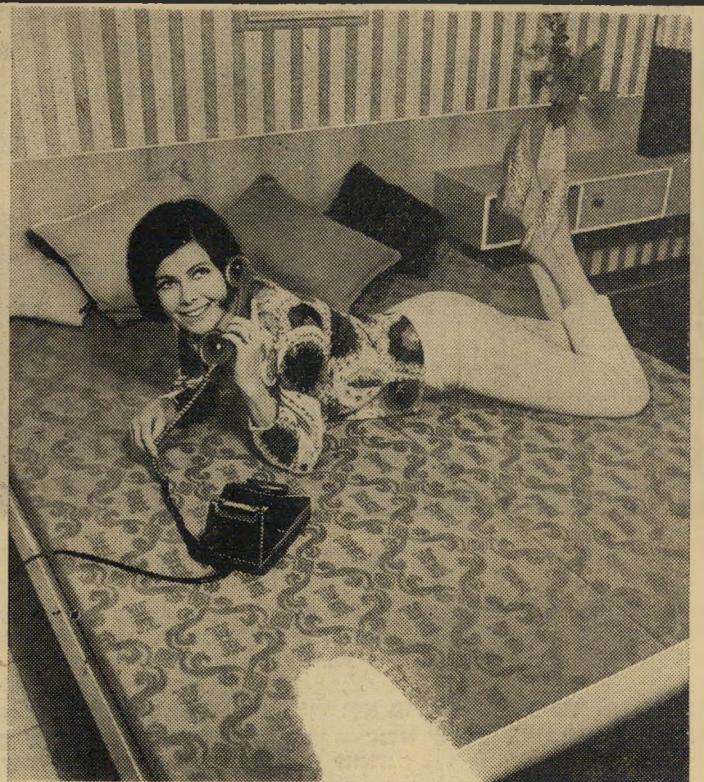
אחד מחברי־הכנסת שאל אותי באותו יום אם אינני כועס על סחיבה זו, התשובה היא, כמובן, הפוכה: יש לנו סיפוק עמוק מנדידת רעיונותינו לפינות רחוקות. הרי לשם כך גיבשנו אותם. אחרי 15 שנה של עבודה מחשבתית מאומצת בשבועון המסויים, יש לנו די הותר רעיונות כדי להזין תריסר סיעות חדשות, הזקוקות באופן דחוף ללבוש רעיוני. בתנאי אחד: שהדברים יקלטו בכנות, ולא ישמשו למגמות שונות לגמרי.

סיימנו את "היום הרביעי הארוך", את השבוע ואת המושב כולו, בהצבעה על חוק לתיקון פקודת העירויות (מס' 5). חוק זה בא לערוך רפורמה כללית בסירי הארנונות העירוניות, ואנחנו תמכנו בו. בנקודה חשובה אחת — החלפת ועדות־השומה המורכבות מעסקני־מפלגות בפקיד־שומה בלתי־מפלגתי — אף הצבענו עם המערך ושר־הפנים נגד כל שאר המפלגות בבית, מחרות ועד רק"ח, שראו בכך פגיעה באינטרס שלהן.

היתה לנו רק הסתייגות אחת: תבענו כי שום אדם לא ישלם, אחרי הרפורמה, במשך חמש השנים הקרובות, מס עירוני גבוה יותר מכפי ששילם בשנה שעברה.

בהצבעה על כך — אחת האחרונות במושב זה — נוצרה שוב התמונה הקלאסית: קולנו הבודד נגד כל שאר הקולות בכנסת, 1 מול 119 (אילו נכחו כל ה־119).

אורי אבנרי

נכון...

כפר־סבא

הכין כהפתעה לחג הפסח

מזרון למפונקים

בעובי של 13 ס"מ מצופה בד ברוקט

ויחד עם זאת חלה עתה

הוזלה ניכרת

על כל מוצרי

גומי־אוויר

כפר־סבא

פרסום צימט. צילום: קרן